



Frumvarp til laga um vinnumiðlun og eftirlit með flutningi fólks milli byggðarlaga, athugasemdir Bjarna Benediktssonar

Bjarni Benediktsson – Frumvarp til laga um vinnumiðlun og eftirlit með flutningi fólks milli byggðarlaga, athugasemdir Bjarna Benediktssonar

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-3, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

6. gr.

heimildar laust

Þá telur matar sér ^{lögheimili} ~~laust~~

: veitarfélagi [áorþess] og heldur hann þá þeirri framfarshætt, er hann áttar átti, er öðlast ekki framfarshætt : þeirri veit, er hann flutt: til.

Þá sta þeir, sem veita ^{manni} ~~heimildar laust~~ ^{lögheimili} þeirri tala sér ~~heimildar laust~~

Frumvarp

til laga til at koma : veg þeirri fjöri af flutningi fólks milli byggsta laga.

1. gr.

Sveitarstjórnir skul skil

at koma eftirlit með flutningi fólks á milli byggsta laga, ^{ráð-} ^{herra} er rétt at heimila sveitarstjórn at leggja hömlur á flutningi ~~þess~~ rétt manna til at koma sér ^{lögheimili} ~~heimildar laust~~ : veitarfélagi. Skilgott: þessa er, at mikil vinnuleysi sé : ~~heimildar laust~~ sta þjálfagur veitarfélags sé mjög erfitt. Ráðherra og veitarfélag geta, þessum sam er ákveð: t, at heimild þessi skul vitna falla.

3. gr.

: aukverja veitarfélagi

Þá er ^{þeirri} heimild þeirri, er

: 2. gr. segir, og skal þá öllum þeirri, er þessat vilja fluttja, skil at gera grein þeirri : hvata öðrum þeirri ~~at~~ at fluttja þessat.

~~þessat~~ skal manna ákveða i ~~veitarfélagi~~

og fylgjast með áhrifum þess

á qualis og atvinnu almennings

: heitirinn.

2. gr.

þessat : áttar lagi,

og skal

7. gr.
 Gleimilt er vát herra at
 kvæta mátt er á um efri þat,
 ar lögun þessum greinin,
 þat vegfarar þ

Sá, er vill taka sín ^{lögheimili} ~~húsnáðsþing~~
 : líkur heitit, skal senda um þat
 umsókn til veitarstjórnar, þ
 kaupstötuun ákvæta stjórni vinnu-
 mitthennastofa, hvort vit umsókn
 skuli ortit, er : brygguna brypps-
 nefndin. Skalt er at skera in um
 þat innan máttar frá þess um-
 sökn þarst, hvort vit heppi skuli
 ortit, eta skeri.

4. gr.

Nú hefur mauni verið ^{lögheimili} ~~appt~~ um
 heimild til at taka sín ~~þing~~
 & veitarfélagi, og getur hann frá
 skotit þessu apptum til vinnu-
 munnarráts sönnu tveggja máttar
 frá þess apptum er ákvætin.
 Vinnu-
 munnarrátt skal kvæta upp
 viðskert sínu svo fljótt sem verda
 má.

5. gr.

veitt verði

vit ákvætu þess, hvort
 þess til þess at skotit at : veitar-
 félagi, skal eingöngu fara eftir
 þess, hver máttur er á flutningum
 er skeri eftir efri at líga.

Skalt er at verda vit umsókn
 þess, sem fluttja vill á vagn vanda-
 manna, sem framfarar skuldi er
 at lögun vit hann, enda sein þess
 þess umkomni at framfara þess
 er fluttja vill.

Reitt er starfsmanni ^{lögheimili} ~~víkisins~~
 þat at ~~skoti~~ taka sín ~~þing~~
 þess hann hefur stöfnum at
 þess, og þess skeri at skeri um

6. gr.

heimildolaust

Hú tekur matan sín, ^{lögheimili} ~~lögheimili~~

: veitarfélagi [lögheimili] og
heldur hann frá þeirri framfarshætt,
er hann áttu átti, er öðlast ekki
framfarshætt : þeirri veit, er hann
flutt: til.

Sá sta þeir, sem veita ^{lögheimili} ~~lögheimili~~
heimildolaust hefur tekið sín ~~heimildolaust~~
þess : veitarfélagi, at stjota til
þess, so sem met þeir at selja
honnun eta leigja hús, löt eta ~~jötta~~
~~skota~~ skulu vera ákveðin á öllum
lögbotnum gjöldum ~~hann~~ til þess
veitarfélags. So skulu þeir og
gveita veitarfélaginu allan ~~þess~~
kostnað, sem þeir hefur af fram-
farshætt þessara ~~hann~~, er
eudagveitshætt eiga þeir á þeir
kostnað: hja ^{lögheimili} ~~lögheimili~~ framfarshætt
hann, Taka má ^{lögheimili} ~~lögheimili~~ gjöld ~~þess~~
samkvæmt þessari málsgrein, at
er eudagveitshætt ~~þess~~ á heildun
~~lögheimili~~ veitarfélagsi.

Veitarmenn er rétt at láta
fluttja þann, er heimildolaust
hefur tekið sín ~~lögheimili~~ ^{lögheimili} :
hvat: heiman, þatann með lög-
veitshætti og : framfarshætt
hann eta þann, sem sí veit
ákvætt, af skemmu er. Því þu
um brottflutning skal gæra ~~at~~
innan máttar frá þeir veitarm
stjóra felk vitmerkja um, at
matan ~~heft~~ heimildolaust tekið
sín ^{lögheimili} ~~lögheimili~~ skulu er þeir

sem fluttur er at greita kostnað, er
af þeim ágreinum leitir. Þeir, sem í
h. n. eru taldir, skulu og íbyrðast
greittu kostnaðinum. ~~Þetta er lögtali~~
Skilmilt skal vera að leita kostnað
þessa með lögtali.

7. apr.

Skilmilt er vátkeppna at
greita máttur á um efri þat,
er lögtali þessum greittu,
með vegfaragætt þ

Þetta er lögtali.

1940.

Frumvarp
um eftirlit með
til laga ~~til að koma í veg fyrir tjónna~~ flutningi
fólks milli byggðarlaga.

1. gr.

Sveitarstjórnnum skal skylt að hafa eftirlit með flutningi fólks á milli byggðarlaga og fylgjast með áhrifum hans á atvinnu og efnahag almennings í héraðinu.

2. gr.

Ráðherra er rétt að heimila sveitarstjórn að leggja hömlur á rétt manna til að taka sér lögheimili í sveitarfélagi. Skilyrði þessa er, að mikið vinnuleysi sé í héraði eða fjárhagur sveitarfélags sé mjög erfiður. Ráðherra og sveitarfélag geta, hver í sínu lagi, hvenær sem er, ákveðið, að heimild þessi skuli niður falla.

3. gr.

Nú er í einhverju sveitarfélagi beitt heimild þeirri, er í 2. gr. segir, og skal þá öllum þeim, er þangað vilja flytja, skylt að gera grein fyrir í hvaða skyni þeir ætla að flytja þangað, og skal nánar ákveða í reglugerð, hvernig tilkynningum þessum skuli fyrir komið.

Sá, er vill taka sér lögheimili í slíku héraði, skal senda um það umsókn til sveitarstjórnar. ~~Í kaupstöðum ákveða stjórnir vinnumiðlunar- skrifstofu, hvort við umsókn skuli orðið, en í hreppum og hreppsnefndir. Skylt er að skera úr um það innan mánaðar frá því umsókn barst, hvort við henni skuli orðið eða ekki.~~

Skulu sveitarstjórnir skera úr því innan mánaðar frá því umsókn barst, hvort við henni skuli orðið eða ekki.

4. gr.

Nú hefur manni verið synjað um heimild til að taka sér lögheimili í sveitarfélagi, og getur

3 manna nefndar,
sem þarinn skal í sam-
tími þingi eftir al-
mannan Alþingisbor-
ingun og starfa allt
þjórtíma bílit. Gafur-
manga menn skal á
samtíð kjósa til
vara. Ríkisstjórn ákveður
þökunum nefndar manna.
Þessu skjóta skal
synjun til nefndar
þessarar innan tveggja
mánaða frá því hvern
var ákveðin. Nefndin
skal kveða upp um
skamt sinn svo
fljótt sem verða má.

hann þá skotið þeirri synjun til [vinnu-
miðlunarráðs innan tveggja mánaða frá því
synjuninni var ákveðin. Vinnumiðlunarráð
skal kveða upp úrskurð sinn svo fljótt sem
verða má.]

5. gr.

Við ákvörðun þess, hvert veitt verði
leyfi til þess að setjast að í sveitarfé-
lagi, skal eingöngu fara eftir því, hver
nauðsyn er á flutningnum, en ekki eftir
efnahag aðilja.

Skýlt er að verða við umsókn þess,
sem flytja vill á vegu vandamanna, sem
framfærsluskyldir eru við hann að lögum,
enda séu þeir þess umkomnir að framfæra
þann, er flytja vill.

Rétt er starfsmanni ríkisins að taka
sér lögheimili þar sem hann hefur störfum
að gegna, og þarf ekki að sækja um leyfi til
þess.

6. gr.

Nú tekur maður sér heimildarlaust
~~heimild~~ í sveitarfélagi, og heldur hann
þá þeirri framfærsluveit, er hann áður átti,
en öðlast ekki framfærslurétt í þeirri
sveit, er hann flutti til.

Sá eða þeir, sem veita manni, er
heimildarlaust hefur tekið sér lögheimili
í sveitarfélagi, aðstöðu til þess, svo sem
með því að selja honum eða leigja honum
hús, lóð eða jörð, skulu bera ábyrgð á öllum
lögboðnum gjöldum hans til þess sveitarfé-
lags. Svo skulu þeir og greiða sveitarfé-
laginu allan kostnað, sem það hefur af fram-
færslu hans, en endurgreiðslurétt eiga þeir

Lestur

Lestur

kostnað: er ríki eða
sveitarfélag verða
þegar af þeirri
stöðum. Taka má
kostnað þessa lögtala.

á þeim kostnaði hjá réttri framfærslusveit hans. Taka má lögtaki kröfur samkvæmt þessari málsgrein, aðrar en endurgreiðslu-kröfur á hendur sveitarfélagi.

Sá, er heimildarlaust hefur tekið sér atsetur : sveitarfélagi, skal fluttur það, mest

Sveitarstjórn er rétt að láta flytja þann, er heimildarlaust hefur tekið sér lögheimili í héraði hennar með lögregluvaldi þaðan og í framfærslusveit hans eða þangað, sem sú sveit ákveður, ef skempra er. Kröfu

um brottflutning skal gera innan manaðar frá því sveitarstjórn fekk vitneskju um, að maður hefði heimildarlaust tekið sér lögheimili. Skýlt er þeim sem fluttur er að greiða kostnað, er af flutningnum leiðir. Þeim, sem í 2. málsg. eru taldir, skulu og ábyrgjast greiðslu kostnaðarins. Heimilt skal vera að heimta kostnað þenna með lögtaki.

atsetur

7. gr.

Heimilt er ráðherra að ákveða með reglugerð nánar á um efni það, er í lögum þessum greinir.

8. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1940.

Breytingatillögur

við frumvarp til laga um vinnumiðlun og eftirkitt með flutningi fólks milli byggðarlaga. Frá Jóni Brynjólfssyni.

1. gr. orðist svo:

Í öllum kaupstöðum skal haldið uppi vinnumiðlunarskrifstofum og skulu þær annast vinnumiðlun innan síns umdæmis og önnur störf, sem lög þessi ákveða.

Í sveitarfélögum annast sveitarstjórnirnar sjálfar vinnumiðlunina.

Kostnaður við vinnumiðlunarskrifstofurnar greiðist að hálfu af ríkissjóði og að hálfu af viðkomandi bæjarsjóði.

Frankvæmdastjóri sé ráðinn af vinnumiðlunarstjórn og setur hún honum erindisbréf.

2. gr. orðist svo:

Stjórn vinnumiðlunarskrifstofu á hverjum stað skal skipuð þannig:

Ráðherra skipar formann.

1 sé kosinn af bæjarstjórn.

1 tilnefndur af verklyðsfélagi eða fulltrúaráði, sé um fleiri en eitt að reða.

1 tilnefndur af félagi atvinaurekenda og

1 tilnefndur af Landssambandi iðnaðarmanna, en leita má það tillagna iðnráðanna utan Reykjavíkur.

5. gr. orðist svo:

5 manna nefnd skal hafa með höndum samræming og yfirstjórn vinnumiðlunar í landinu.

Formaður skal skipaður af félagsmála ráðherra.

Búnaðaffélag Íslands tilnefnir 1
mann,

Landssamband vianuveitenda 1,
Alþýðusamband Íslands 1,
Bæjarstjórn Reykjavíkur 1.

Ef mál varðar sérstaklega eitthvað
annað bæjar- eða sveitarfélag getur það
tilnefnt mann í nefndina og skal þá
fulltrúi Reykjavíkur vákja seti.

Skrifstofustörf þau, sem nefndin
þarf að léta inna af hendi, skulu unnin
í félagsmálaráðuneytinu. En telji nefnd-
in nauðsyn að léta vinna einhver sérstök
störf, er vinnumiðlunarskrifstofum og
sveitarstjórnunum skylt að inna þau af
hendi.

6. gr.

Í stað "bæjar- eða sveitarstjórnar
eða nefndar, sem hún kýs" komi;
"Vinnumiðlunarstjórnar".

7. gr.

Ef heimild næstu greinar að framan
hefir verið veitt einhverju bæjar- eða
sveitarfélagi, skal öllum þeim, er setjast
vilja að í slíku héraði, skylt að senda
um það umsókn til vðkomandi vinnumiðlunar-
stjórnar og skal svar veitt innan mánaðar
frá því umsókn barst.

Umsækjandi skal útfylla þar til gerð
eyðublöð, um ýmsar upplýsingar er þörf þyk-
ir að fá, er yfirstjórn vinnumiðlana lætur
gera og fánleg skulu á öllum vinnumiðlun-
arskrifstofum og hjá sveitarstjórnunum.

Skylt skal að veita þeim heimild til
að setjast að, er flytja á vegum vandamála
sem framferluskyldu hafa við þá að liggja

enda séu þeir þess megnugir að framfæra
hina aðfluttu.

Starfsmönnum ríkisins er heimilt að
setjast að hvarvetna sem þeir hafa störf-
um að gegna og þurfa ekki að sækja um
leyfi til þess.

Upphaf 9. gr.

Nú flytur maður inn, án þess að
sækja um leyfi og skal honum þá skylt
að gera vinnumiðlunarskrifstofu grein
fyrir í hvaða skyni hann er þangað kom-
inn og öðru því, er málið þykir varða í
því sambandi. Tekur vinnumiðlunarstjórnin
mál hans fyrir eins og umsókn væri og
úrskurðar tafarlaust.

Taki einhver búsetu án leyfis eða
þrátt fyrir synjun, getur bæjar- eða
sveitarstjórn krafist þess, að sá maður
eða þeir menn, ef fleiri eru, sem veita
slíkum manni aðstöðu til búsetu o.s.frv.

F r u m v a r p

til laga um vinnumiðlun og eftirlit með flutningi fólks milli byggðarlaga.

1. gr.

Hvert bæjar- og sveitarfélag skal annast vinnumiðlun innan síns umdæmis og önnur störf, sem lög þessi ákveða.

2. gr.

Í öllum kaupstöðum skal haldið uppi vinnumiðlunarskrifstofum, sem hlutaðeigandi bæjarsjóður kostar og rekur. Annarsstaðar annast sveitarstjórnirnar sjálfar vinnumiðlunina.

3. gr.

Undir vinnumiðlun heyrir:

- 1). Að veita endurgjaldslausu milli-göngu, verkamönnum jafnt sem atvinnurekendum, um vinnusölu og vinnukaup.
- 2). Að miðla vinnu á milli íbúa bæjar- og sveitar, eftir því, sem unnt er.
- 3). Að úthluta þeirri opinberri vinnu, sem svo er sérstaklega ákveðið um hverju sinni.
- 4). Að fylgjast með öllum atvinnu-háttum, safna um þá skýrslum og gefa opinberum stofnum um þá skýrslur eftir því, sem nánar verður ákveðið. Í þessu skyni skal sérstaklega fylgst með öllum flutningi á milli byggðarlaga.

4. gr.

Allir þeir, er hafa með höndum fastan atvinnurekstur með aðkeyptu

Atk. hvort viðhúst yfirkomun geti haldist með hlit sjón af 5. gr. "stjórnar og rekur"

3. mar. 4. gr.

því at fylgjast með flutningum milli byggðarlaga. 3 þessa skýrslur / skýrslur vinnumiðlunarskrifstofur standa í sambandi við vinnuáskrifstofur, þar sem þar eru starfandi, en annars- stöðar skýrslur þeir, sem vinnu- miðlun annast, fylgjast með tillitværingum skv. 3. gr. l. nr. 95 1936, enda hafa þeir rétt til at fylgjast með þeim þar sem þar eru skýrslur skv. 4. gr. sömu laga. Nánari lýsing um, hvernig með þessum flutningi skulu fylgst. - Gleimild til þess at hafa atgang skv. 4. gr. l. nr. 95. 1936.

vinnuafli verkamanna, í þeim kaupstöðum,
~~þar sem eru starfandi vinnumiðlunarskrif-~~
~~stofur~~ [í samræmi við lög um vinnumiðlun]
 skulu eigi sjaldnar en mánaðarlega senda
 vinnumiðlunarskrifstofunni á staðnum
 afrit af kaupgjaldsskrám sínum, enda séu
 þar þannig útbúnaðar, að auðvelt sé að sjá
 af þeim, hve mikil upphæð hefir verið
 greidd í vinnulaun hverjum einstökum
 manni á þeim tíma, er skráin nær yfir.

Vinnumiðlunarskrifstofur skulu, að
 fengnum tillögum frá Vinnuveitendafélagi
 Íslands, láta útbúa eyðublöð fyrir þessar
 kaupgjaldsskrár, og skulu þau afhent at-
 vinnurekendum ókeypis.

5. gr.

7 manna nefnd skal hafa með höndum
 samræming og yfirstjórn vinnumiðlana^{na} í
 landinu. Formann nefndarinnar skipar
 atvinnumálaráðherra. Búnaðarfélag Íslands
 tilnefnir 1 nefndarmann, Landssamband
 útgerðarmanna 1, Alþýðusamband Íslands
 1, Félag vinnuveitenda 1, Ennfremur á í
 nefndinni sæti eftirlitsmaður sveitar-
 félaga og 1 fulltrúi sveitarfélaga í
 landinu. Skal hann^{till 1 árs} /kosinn/ af bæjarstjórn
 Reykjavíkur, en ef mál varðar sérstaklega
 eitthvað annað bæjar- eða sveitarfélag
 getur það nefnt mann í nefndina og skal
 þá fulltrúi Reykjavíkur víkja sæti.

Skrifstofustörf þau, sem nefndin
 þarf að láta sinna af hendi skulu unnin
 í atvinnumálaráðuneytinu. En telji nefndin

*Þessir eru börnin til eins
 árs. Gefnunaragi varanum
 í skulu börnin á sama hátt.*

í samt varanum

*Varanum,
 Til hve laugs tíma
 börnin.*

8. gr.

Nú hefur manni verið synjað um leyfi til að setjast að og getur hann þá innan 2 mánaða skotið þeirri synjun til nefndar þeirrar er um ræðir í 4. gr. og skal hún kveða upp úrskurð sinn svo fljótt sem verða má.

9. gr.

Nú flytur maður inn, án þess að sækja um leyfi, eða þrátt fyrir synjun um leyfi og öðlast hann þá ekki framfærslurétt þar, heldur á hann óslitinn framfærslurétt í þeim bæ eða sveitarfélagi, sem var hans framfærsluhérað, þegar hann flutti.

Getur bæjar- eða sveitarstjórn krafist þess, að sá maður, eða þeir menn, ef fleiri eru, sem veita aðfluttum manni, sem ekki hefir leyfi, aðstöðu til búsetu í bæjar- eða sveitarfélaginu, svo sem með því að leigja eða selja honum íbúð, lóð eða jarðarafnot, séu af valdsmanni úrskurðaðir til þess að bera ábyrgð á greiðslu allra lögboðinna gjalda fyrir innflytjandann til bæjar- eða sveitarfélagsins meðan hann dvelur þar, og enn fremur til að standa straum af framfærslu hans, að því leyti, sem dvalarsveitin kynni að þurfa að gera, að öðrum kosti. En krafid geta þeir framfærslusveitina um endurgjald.

Þá getur og bæjar- eða sveitarstjórn krafist þess, að innflytjandinn sé með lögregluvaldi fluttur úr framfærsluhéraðinu til framfærslusveitar hans, eða þangað sem sú sveit ráðstafar honum -

Ath. hvort þetta
hefur þegar undir
framfærslu löggjafna

Stalpa mi endurgjald
þetta lögstaki

ef skemmra er - enda sé krafan um burt-
flutninginn gerð áður en mánuður er
liðinn frá því bæjar- eða sveitarstjórn-
inni varð kunnugt um innflutning mannsins